

POSTANOWIENIE

Dnia 2 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Agnieszka Murzynowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Józefa Gemry
w sprawie **P.J.**

podejrzanego o czyn z art. 288 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 2 października 2024 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od postanowienia Sądu Rejonowego w Przasnyszu

z dnia 17 maja 2023 r., sygn. akt II Kp 68/23,

utrzymującego w mocy postanowienie Prokuratora Rejonowego w Przasnyszu

z dnia 20 grudnia 2022 r., sygn. akt [...],

uchyla zaskarżone orzeczenie.

Jarosław Matras

Marek Pietruszyński

Włodzimierz Wróbel

UZASADNIENIE

Postanowieniem asesora Prokuratury Rejonowej w Przasnyszu z dnia 20 grudnia 2022 r. (sygn. akt [...]) umorzono dochodzenie przeciwko P. .
podejrzanemu o to, że:

I. w dniu 20 sierpnia 2021 r. w miejscowości G., gm P., woj. [...] dokonał
uszkodzenia działki oznaczonej numerem [...], w ten sposób, że poruszał się
po niej pojazdem mechanicznym ładowaczem czołowym uszkadzając

nawierzchnię co spowodowało straty w wysokości 11560,21 złotych na szkodę gminy P., tj. o czyn z art. 288 § 1 k.k. - wobec stwierdzenia, że brak jest danych dostatecznie uzasadniających jego popełnienie, na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz

II. w sprawie zaistniałego w dniu 20 sierpnia 2021 r. w miejscowości G., gm. P. woj. [...] z terenu działki oznaczonej numerem [...] zaboru w celu przywłaszczenia dwóch głazów kamiennych o bliżej nieustalonej wartości nie mniejszej niż 500 zł na szkodę gminy P., tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Na to postanowienie zażalenie wniósł wójt Gminy P., zarzucając przedmiotowemu postanowieniu:

„1. naruszenie przepisu art. 288 § 1 k.k. poprzez jego błędną wykładnię w wyniku uznania, że w zakresie czynu popełnionego przez P. J., tj. uszkodzenia terenu działki nr [...]w G. poprzez zniszczenie jej nawierzchni, w tym posianej trawy oraz przestawienia 6 głazów kamiennych, przez co zniszczył założenia projektowe realizowanego przez Gminę P. dofinansowanego ze środków Województwa [...]go zadania „Zagospodarowanie terenu wokół zbiornika wodnego na potrzeby zwiększenia walorów turystycznych centrum miejscowości G.” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”, w ramach którego m.in. dokonano uporządkowania części działki nr [...] w G., zasiania trawy, ułożenia 6 głazów kamiennych i spowodował straty na szkodę Gminy P. w wysokości 11.560,21 zł, brak jest danych dostatecznie uzasadniających jego popełnienie na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.

2. naruszenie przepisu art. 278 § 1 k.k. poprzez jego błędną wykładnię w wyniku uznania, że czyn popełniony przez P.J. polegający na zaistniałym w dniu 20 sierpnia 2021r. w miejscowości G., gmina P. woj. [...] zaborze z działki nr [...] stanowiącej własność Gminy P. w celu przywłaszczenia dwóch głazów kamiennych o bliżej nieustalonej wartości nie mniejszej niż 500 zł na szkodę Gminy P., nie zawiera znamion czynu zabronionego na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

3. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj. art. 297 § 1 pkt 1, 2, 3 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k.,

4. *błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść,*
5. *naruszenie art. 297 § 1 pkt 4 k.p.k. przez przeprowadzenie postępowania w niepełnym zakresie i nie wyjaśnienie istotnych dla sprawy okoliczności,*
6. *naruszenie art. 2 ustawy z 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze w zw. art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k. przez zaniechanie ścigania przestępstwa z art. 288 § 1 k.k. oraz pociągnięcia sprawcy do odpowiedzialności karnej.”*

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Prokuraturze do dalszego prowadzenia.

Sąd Rejonowy w Przasnyszu postanowieniem z dnia 17 maja 2023 r. (sygn. akt II Kp 68/23) nie uwzględnił zażalenia i utrzymał postanowienie w mocy.

Od powyższego postanowienia kasację wniósł w trybie art. 521 § 1 k.p.k. Prokurator Generalny, zarzucając przedmiotowemu orzeczeniu *„rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie przepisów prawa procesowego - art. 118 § 3 k.p.k. i art. 330 § 2 k.p.k., polegające na merytorycznym rozpoznaniu zażalenia Gminy P., w części złożonej na postanowienie asesora Prokuratury Rejonowej w P. z dnia 20 grudnia 2022 r. o sygn. akt [...] o umorzeniu na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., wobec braku danych dostatecznie uzasadniających popełnienie przestępstwa, dochodzenia przeciwko P. J. podejrzanemu o popełnienie czynu z art. 288 § 1 k.k., mimo że zażalenie to zostało złożone na postanowienie wydane w trybie art. 330 § 2 k.p.k. i podlegało rozpoznaniu przez prokuratora nadrzędnego, tj. przez Prokuratora Okręgowego w Ostrołęce.”*

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie postanowienia Sądu Rejonowego w Przasnyszu w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do rozpoznania Prokuratorowi Okręgowemu w Ostrołęce.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna.

Postanowienie asesora Prokuratury Rejonowej w Przasnyszu z dnia 20 grudnia 2022 r. (sygn. akt [...]) było, jak trafnie wskazuje Prokurator Generalny, ponownym już postanowieniem stwierdzającym brak podstaw do wniesienia aktu oskarżenia (poprzednie dotyczące czynu z art. 288 § 1 k.k. wydane zostało w dniu

28 czerwca 2022 r.). Powyższe postanowienie zostało w całości zaskarżone przez wójta Gminy P.. Środek odwoławczy skarżący wniósł za pośrednictwem Prokuratora Rejonowego w Przasnyszu, a jako organ właściwy do jego rozpoznania wskazał Sąd Rejonowy w Przasnyszu. Trafnie podkreśla Prokurator Generalny, że Prokurator Rejonowy w Przasnyszu przekazał Sądowi zażalenie do rozpoznania wyłącznie w zakresie kwestionującym umorzenie postępowania w sprawie o czym z art. 278 § 1 k.k. Sąd Rejonowy w Przasnyszu rozpoznał jednak zażalenie również w części dotyczącej umorzenia postępowania przeciwko P. J. o czyn z art. 288 § 1 k.k. Pamiętać jednak należy, że zgodnie z art. 330 § 2 k.p.k. obowiązującym w dacie orzekania przez Sąd, jeżeli organ prowadzący postępowanie nadal nie znajduje podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, wydaje ponownie postanowienie o umorzeniu postępowania lub odmowie jego wszczęcia, a postanowienie to podlega zaskarżeniu tylko do prokuratora nadrzędnego. Zatem w odniesieniu do czynu opisanego w pkt. 1 postanowienia asesora Prokuratury Rejonowej w Przasnyszu, Sąd Rejonowy nie powinien w ogóle orzekać, gdyż to rozstrzygnięcie asesora Prokuratury Rejonowej w Przasnyszu nie zostało mu formalnie przekazane do oceny. Z uwagi właśnie na skomplikowany proceduralnie tok postępowania w zakresie oceny realizacji znamion typu z art. 288 k.k. (obszernie opisany przez Prokuratora Generalnego w kasacji) postanowienie to jedynie w części mogło być przedmiotem zażalenia do sądu powszechnego. Tego w sprawie nie dostrzeżono.

Uchybienie to miało bardzo wymiennie i istotne konsekwencje dla sytuacji prawnej Gminy, gdyż uznanie skuteczności orzeczenia Sądu także co do zarzutu popełnienia czynu z art. 288 k.k. wyłączałoby możliwość wniesienia przez Gminę P. subsydiarnego aktu oskarżenia w tym zakresie. W sposób rażący ograniczałoby to jej prawa gwarantowane przez procedurę karną.

Należało zatem orzec jak w sentencji.

Jarosław Matras Marek Pietruszyński Włodzimierz Wróbel

[WB]

[ał]]

